



Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з

ГЕОГРАФІЇ (2024 р.)

10 клас

ЗАВДАННЯ № 1

ТЕСТИ



Код: Г – 10–

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТИ

Тести **1-25** мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише **один** правильний (**1 бал**). Тести **26-30** мають по п'ять варіантів відповідей, серед яких лише **чотири** правильні (за кожну правильну відповідь – **1 бал**; усього – **4 бали** за кожне запитання). Тести **31-35** мають по сім варіантів відповіді, серед яких лише **три** правильні (за кожну правильну відповідь – **1 бал**; усього – **3 бали** за кожне запитання).

Оберіть, на Вашу думку, правильні варіанти відповідей та позначте їх у бланку згідно з інструкцією.

УВАГА! Зараховуватись будуть відповіді, позначені тільки в цьому бланку (друкованими літерами)

(виправлення не допускаються)

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Відповідь										
№	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Відповідь										
№	21	22	23	24	25					
Відповідь										

№ 26				№ 27				№ 28				№ 29				№ 30			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

№ 31			№ 32			№ 33			№ 34			№ 35		

Загальна кількість балів за виконанні завдання – 105. Час написання – 4 год

1. Визначте нормальний атмосферний тиск на вершині Говерли

А 344 мм рт. ст.

В 554 мм рт. ст.

Б 740 мм рт. ст.

Г 780 мм рт. ст.

2. Чому в тропічних широтах Азії утворилися значно менші за площею пустелі, ніж Сахара в Африці?

А протяжність Азії із заходу на схід менша, ніж протяжність Африки

Б високі гори розділяють пояс пустель в Азії на окремі частини

В на території Азії поширені стійкі до вивітрювання гірські породи

Г в Азії сформувалися великі масиви родючих ґрунтів

3. Укажіть регіон, у якому високу густоту сільського населення зумовлено високою родючістю ґрунтів та можливістю збирати два або й три врожаї на рік

А Південна Азія

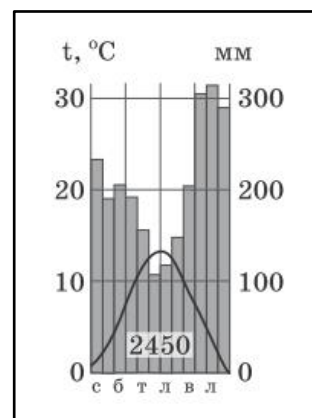
В Північна Африка

Б Східна Європа

Г Західна Австралія

4. Для якої кліматичної області Північної Америки характерні відображені на кліматодіаграмі показники?

А помірного морського клімату



Б помірного мусонного клімату

В тропічного вологого клімату

Г субтропічного континентального клімату

5. Велика різниця температури й тиску між північними холодними й тропічними теплими повітряними масами спричиняє утворення в Північній Америці сильних вітрів – торнадо. Що могло б перешкоджати виникненню цих вітрів в «алеї торнадо», позначеній на рисунку штрихуванням?

А інтенсивніше фізичне вивітрювання

Б широтне простягання гірських хребтів

В зміщення прерій у зону напівпустель

Г формування ширших річкових долин



6. Тур Хейєрдал здійснив плавання на папірусному плоту з вітрилом від берегів Південної Америки до островів Туамоту (див. рисунок). Що зумовило такий напрямок руху плоту?

А західні вітри, течія Західних вітрів

Б літній мусон, течія Гольфстрім

В тайфуни, Північна пасатна течія

Г пасат, Південна пасатна течія



7. Укажіть кліматичні пояси, в яких виділяють мусонний тип клімату

- А** помірний та субарктичний
- Б** субтропічний та тропічний
- В** помірний та субтропічний
- Г** тропічний та субекваторіальний

8. У межах якої тектонічної структури на території України найменша середня глибина занурення кристалічного фундаменту під осадовий чохол?

- А** Дніпровсько-Донецької западини
- Б** Українського щита
- В** Волино-Подільської плити
- Г** Передкарпатського прогину

9. Який кліматичний показник обмежує ріст деревної рослинності в природній зоні степу на території України?

- А** тривалість безморозного періоду 150-225 днів
- Б** середня температура липня +21...+22 °С
- В** середня температура січня –5... –7 °С
- Г** коефіцієнт зволоження 0,5-0,8

10. Укажіть характерні особливості районів, у яких споруджено атомні електростанції в Україні

- А** висока щільність населення, значна кількість кваліфікованої робочої сили
- Б** дефіцит паливних ресурсів (вугілля, природного газу), збільшення попиту на електроенергію
- В** розташування на трасах магістральних трубопроводів, незначна кількість природних водойм
- Г** родовища уранової руди та концентрація підприємств з переробки її на ядерне паливо

11. Укажіть область, територією якої пролягає туристичний маршрут «Золочівський замок – Замкова гора, собор Святого Юра – місто-курорт Трускавець – Тустань (місто-фортеця на скелях)»

- А** Чернігівська
- Б** Вінницька
- В** Одеська
- Г** Львівська

12. Яка країна має структуру ВВП, що відображена на діаграмі

А Індія

Б Японія

В Сінгапур

Г Ізраїль



13. Укажіть ознаку, що об'єднує позначені на картосхемі країни Африки

А видобування та експорт нафти

Б вирощування на експорт цукрової тростини

В випасання овець та експорт вовни

Г заготівля та експорт цінних видів деревини



14. Про країну, де розташована найпівнічніша точка Європи, правильним є твердженням про те, що вона є найбільшим у світі виробником на душу населення

А кольорових металів

В паперу і картону

Б чавуну і сталі

Г електроенергії

15. Яка з держав є найбільшим у світі виробником опрісненої морської води?

А Саудівська Аравія

В Кувейт

Б Беліз

Г Сінгапур

16. Які з зазначених країн Європи є конституційними монархіями?

А Іспанія, Нідерланди, Швеція

В Італія, Франція, Німеччина

Б Литва, Латвія, Естонія

Г Греція, Португалія, Польща

17. Малі індустріальні країни Європи вирізняються особливим типом їхньої участі в міжнародному географічному поділі праці –

А експортують переважно сировину та напівфабрикати

Б спеціалізуються на виробництві окремих видів товарів і послуг

В мають моногалузеву структуру виробництва та експорту

Г виробляють зорієнтовану на внутрішній ринок продукцію

18. Який чинник визначає розташування більшості центрів нафтопереробки в країнах Європи?

А сировинний

В споживчий

Б транспортний

Г водний

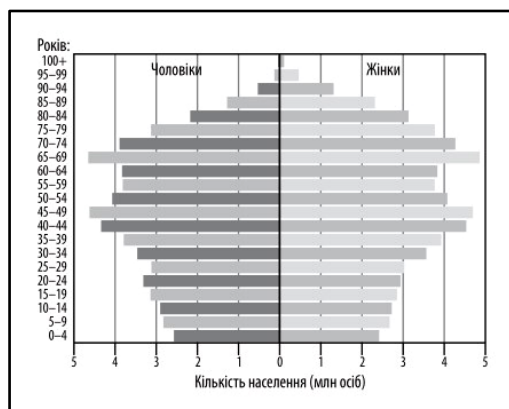
19. Демографічну ситуацію якої країни відображає наведена статевовікова піраміда?

А Афганістану

Б Японії

В Пакистану

Г Індонезії



20. Провідна роль у забезпеченні внутрішніх водних перевезень у Європі належить річковій системі

А Рейну

В Дунаю

Б Ельби

Г Дніпра

21. До якого типу належить країна, галузеву структуру валового внутрішнього продукту (ВВП) якої відображено на діаграмі?

А країни централізовано керованої економіки

Б постсоціалістичні країни перехідної економіки

В країни розвиненої економіки

Г найменш розвинені країни



22. Визначте головну технічну культуру Подільської височини

А льон-довгунець

В соняшник

Б цукровий буряк

Г тютюн

23. У Дніпропетровській області знаходиться одне з найбільших у світі родовищ

А кам'яного вугілля

В каоліну

Б марганцевої руди

Г залізної руди

24. Укажіть місто Європи – «найбільший морський порт», «найбільший фінансовий центр», «світове місто»

А Цюрих

В Лондон

Б Роттердам

Г Амстердам

25. У якій країні сповідують мусульманство?

А Молдова

В Боснія і Герцеговина

Б Ліхтенштейн

Г Мальта

Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (№ 26-30)

До кожного завдання подано інформацію, що позначено цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Для виконання завдання необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити логічні пари) та записати букви в **БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ** під цифрами відповідного номера тесту.

26. Визначте відповідність між найбільшим за площею природним об'єктом та материком, на якому він розташований

1 солоне озеро (море)	А Африка
2 пустеля	Б Євразія
3 артезіанський басейн	В Австралія
4 район екваторіальних лісів	Г Північна Америка
	Д Південна Америка

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Установіть відповідність між підприємством та основним чинником його розташування в Україні

1 швейна фабрика, м. Бердичів (Житомирська обл.)	А сировинний
2 нафтопереробний комбінат, м. Кременчук (Полтавська обл.)	Б працересурсний
3 цементний завод, м. Миколаїв (Львівська обл.)	В транспортний
4 теплоелектроцентрально (ТЕЦ), м. Київ	Г науковий
	Д споживчий

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Визначте відповідність між видами корисних копалин та їхніми родовищами

1 залізна руда	А Солотвино
2 титанові руди	Б Кременчуцьке
3 кам'яна сіль	В Яворівське
4 сірка	Г Іршанське
	Д Заваллівське

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Установіть відповідність між прислів'ям та типом клімату, який воно описує

1 Зроби мені добро в сезон дощів – і я віддячу тобі в сезон посухи	А екваторіальний
2 Дощовий рік не скінчиться повік	Б антарктичний
3 Літо не буває без дощу, зима – без морозу	В субарктичний
4 Чим заметілі в тундрі лютіші, тим куріпці в снігу затишніше	Г помірно-континентальний
	Д субекваторіальний

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. На рисунку зображено модель просторової організації господарства умовної країни з низьким рівнем економічного розвитку. Спроектуйте ефективне розміщення кожного підприємства у віддалених від столиці районах для подолання їхньої відсталості й сировинної спеціалізації

- А завод ядерного палива
- Б текстильна фабрика
- В металургійний завод
- Г фабрика збагачення руди
- Д теплова електростанція

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					



Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (№ 31-35).

Завдання 31-35 мають по сім варіантів відповіді, серед яких лише три правильні. Оберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповіді, та запишіть їх у **БЛАНКУ ВІДПОВІДЕЙ** під цифрами відповідного номера тесту.

31. Назвіть твердження, що правильно характеризують особливості рельєфу України

- 1 у рельєфі України за площею переважають низовини
- 2 Українські Карпати – середньовисотні гори з округлими вершинами
- 3 у рельєфі України за площею переважають височини
- 4 Українські Карпати – давні, низькі, сильно зруйновані гори
- 5 Кримські гори – молоді високі гори із загостреними вершинами
- 6 найвища позначка рівнинної частини України – гора Берда
- 7 рівнини України мають загальний ухил із півдня на північ

32. Укажіть чинники, що впливають на розміщення підприємств із виробництва азотних добрив

- 1 електроенергетичний
- 2 у районах розвитку чорної металургії
- 3 працересурсний
- 4 поблизу нафтогазових родовищ
- 5 науковий
- 6 поблизу магістральних нафто-, газопроводів
- 7 природних умов

33. Визначте характерні риси економіко-географічного положення країн Європейського регіону

- 1 більшість країн регіону не мають виходу до моря
- 2 розташовані на перетині міжнародних шляхів сполучення

- 3 компактність розташування та наближеність країн одна до одної
4 наявність природних бар'єрів, що ускладнюють зовнішньоекономічні зв'язки
5 віддаленість від зон і вогнищ політичної та військової напруженості
6 більшість країн регіону мають приморське положення
7 сусідні регіони мають вищий рівень економічного розвитку
34. До десятки найбільших фінансових центрів світу належать (2022 р.)

- | | | | |
|-----------|-----------|-----------|------------|
| 1 Делі | 2 Токіо | 3 Стамбул | |
| 4 Гонконг | 5 Єр-Ріяд | 6 Пекін | 7 Сингапур |

35. Як за фізичною картою Австралії можна спрогнозувати, що на більшій частині материка випадатиме мало опадів?

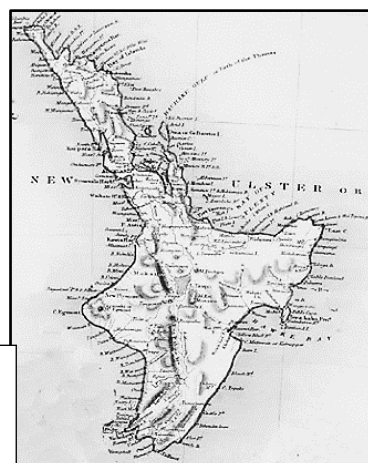
- 1 материк розташований у Південній півкулі
- 2 посередині материка проходить Південний тропік
- 3 материк омивають води лише двох океанів
- 4 у суходіл глибоко врізаються дві великі затоки
- 5 переважають рівнини, немає високих гір
- 6 мало річок, є пунктири річищ, що пересихають
- 7 більшість озер позначено як солоні

ЗАВДАННЯ № 2 (10 кл.)

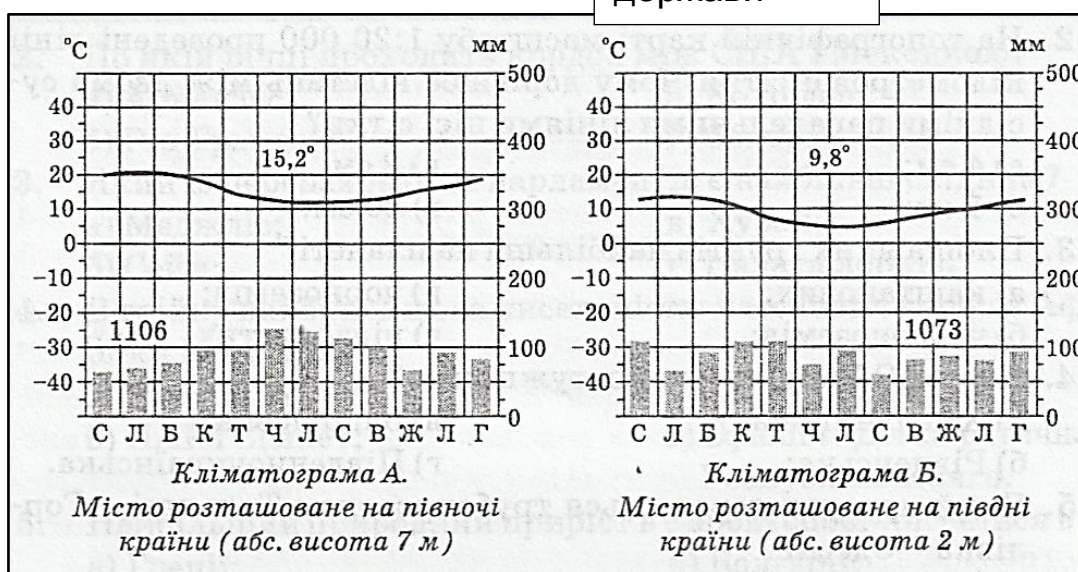
1. Дайте загальну оцінку природним умовам і забезпеченості природними ресурсами для розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні. Як змінюються показники забезпеченості окремими видами цих природних ресурсів по території України (8 балів)?
2. Проаналізуйте позитивні та негативні риси, що притаманні економіко-географічному положенню Європи і зробіть висновок про його вплив на розвиток економіки регіону та комфортність життя людей (10 балів).
3. Розкрийте суть поняття «погода». Стисло охарактеризуйте елементи (складники) погоди. Які погодні явища називають небезпечними й чому? Наведіть приклади небезпечних погодних явищ, типових для Сумської області (8 балів).

ЗАВДАННЯ № 3 (1) (10 кл.)

1. Ця держава розташована на островах. За даними кліматограм її північного – **А** і південного – **Б** міст визначте, у яких кліматичних поясах і в якій півкулі вона знаходиться. Поясніть свою відповідь і спробуйте назвати цю державу (8 балів).



Один з островів цієї держави



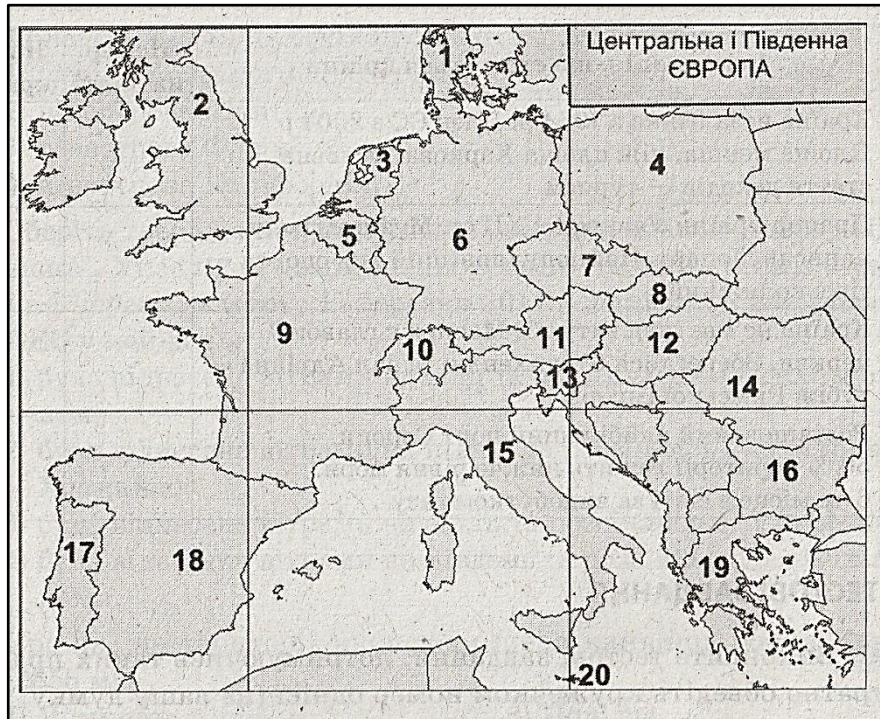
ЗАВДАННЯ № 3 (2) (10 кл.)

2. Визначте країни за структурою ВВП (в %), що зазначено в таблиці. Країни: 1) Ангола; 2) Білорусь; 3) Угорщина; 4) Гонконг; 5) Катар; 6) Таджикистан; 7) Центральнo-Африканська Республіка. Поясніть, з якими особливостями розвитку країни **Катар** пов'язані відмінності в структурі ВВП в трьох основних сферах економіки (9 балів)

Країни	Сільське господарство	Промисловість	Сфера послуг
А	53	15	23
Б	10	61	29
В	0	7	93
Г	21	21	68
Д	4	31	65
Ж	0	73	27
З	9	46	45

ЗАВДАННЯ № 3 (3) (10 кл.)

3. За картою Європи та інформацією в таблиці визначте країни. Запишіть номер, яким країна позначена на карті, та її назву у відповідних клітинках таблиці (12 балів).



ЗАВДАННЯ № 3 (3) (10 кл.)

№	Інформація, що стосується країни	Номер на карті	Назва країни
1	2	3	4
А	Найбільше число пам'яток ЮНЕСКО. Член G-7. У столиці є об'єкт – одне із семи сучасних чудес світу		
Б	Слов'янська країна, ІЛР дуже високий, 87 % населення сповідують католицизм		
В	Юридичний і політичний статус держави – нейтралітет. Переробляється 2/3 світового видобутка золота		
Г	До складу входять понад 2000 островів. 97 % населення сповідують православ'я. Щороку приймає 20-22 млн туристів		
Д	Державною мовою країни розмовляють понад 200 млн осіб за межами країни. 90 % вірян сповідають католицизм		
Е	Монархія. Понад 50 % електроенергії забезпечується двома АЕС. У столиці країни розташована штаб-квартира ЄС		
Ж	У країні 12,3 млн іноземців, із них 3 млн мусульман. Частка ВВП країн ЄС – майже 30 %		
И	Країна вступила до НАТО і ЄС у 2004 році. Населення – 2 млн осіб. Діє АЕС «Кршко». У країні знаходиться частина плато Карст		
К	У цій країні озташований найбільший порт Європи. 50 % території знаходиться нижче рівня моря		
Л	Прапор країни з'явився у XII ст. Музику гімну написав Моцарт. Найпопулярніший вид спорту – гірськолижний		
М	У країні відсутня конституція. Монарх є главою церкви. Збереглися Стоунхендж та вал Адріана – рубіж Римської імперії		
Н	Країна є незалежною з 1964 року, членом ЄС – з 2004. Площа менша, ніж площа Харкова. Основна стаття доходів – туризм		